

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.11.2016 r.
COM(2016) 761 final

2016/0376 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2016) 399 final}
{SWD(2016) 401 final}
{SWD(2016) 402 final}
{SWD(2016) 403 final}
{SWD(2016) 404 final}
{SWD(2016) 405 final}
{SWD(2016) 406 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” jest kluczowym elementem unii energetycznej i właśnie tę zasadę wprowadza w praktyce niniejszy wniosek. Najtańsza, najczystsza i najbezpieczniejsza jest energia, której się w ogóle nie używa. Efektywność energetyczną należy traktować jako pełnoprawne źródło energii. Jest to jeden z najbardziej efektywnych kosztowo sposobów wspierania przejścia na gospodarkę niskoemisyjną oraz zapewniania wzrostu, zatrudnienia i możliwości inwestycyjnych.

Unijne ramy prawne opierają się na celu w zakresie efektywności energetycznej na 2020 r. wynoszącym 20 % – należy go obecnie określić dla perspektywy czasowej do 2030 r. w następstwie ustaleń Rady Europejskiej z 2014 r. dotyczących celu wynoszącego co najmniej 27 % w roku 2030, który to cel zostanie poddany przeglądowi do 2020 r. z myślą o jego podniesieniu do 30 %, przy czym Parlament Europejski wezwał w swojej rezolucji do przyjęcia wiążącego celu wynoszącego 40 %.

W niniejszym wniosku ustanowiono wiążący cel w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r. wynoszący 30 % na poziomie UE. Powyższe zapewnia państwom członkowskim i inwestorom dalekosiężną perspektywę w celu planowania swojej polityki i inwestycji oraz dostosowania strategii do potrzeb efektywności energetycznej. Oparty na specjalnych politykach na poziomie unijnym, krajowym i regionalnym cel ten przyniesie znaczne i wielorakie korzyści dla Europy. Stanowi on obniżkę zużycia energii końcowej o 17 % w porównaniu z rokiem 2005. Spowoduje zwiększenie wzrostu gospodarczego skutkujące zwiększeniem PKB o 0,4 % (70 mld EUR). Wyższa efektywność energetyczna pomoże europejskim przedsiębiorstwom w zwiększeniu swojej konkurencyjności poprzez utrzymywanie kosztów na niskim poziomie, przy czym oczekuje się, że ceny energii elektrycznej zmniejszą się średnio ze 161 do 157 EUR/MWh. Dzięki temu powstaną lokalne możliwości biznesowe i możliwości zatrudnienia, przy czym szacuje się, że do 2030 r. powstanie 400 000 dodatkowych miejsc pracy we wszystkich sektorach, szczególnie w branży budowlanej, częściowo ze względu na wzrost zapotrzebowania na wykwalifikowanych pracowników fizycznych. Budynki są sektorem zużywającym najwięcej energii w Europie, odpowiedzialnym za zużycie 40 % energii końcowej, zatem cel w zakresie efektywności energetycznej wynoszący 30 % ma duży potencjał w tym sektorze. Wreszcie koszty walki z zanieczyszczeniami i koszty szkód dla zdrowia powinny się zmniejszyć o 4,5–8,3 mld EUR, a bezpieczeństwo energetyczne ulegnie znaczącej poprawie przy zmniejszeniu importu gazu o 12 % w 2030 r.

Zgodnie z dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej państwa członkowskie muszą zapewnić, aby dostawcy i dystrybutorzy energii zwiększyli oszczędności energii o 1,5 % rocznie. Są one wdrażane poprzez specjalne systemy zobowiązujące do efektywności energetycznej i środki alternatywne oraz stanowią kluczowy element unijnych ram na rzecz efektywności energetycznej. Okazało się, że mają duży efekt przyciągania w celu uruchamiania oszczędności energii końcowej, zachęcają do prywatnych inwestycji w efektywność energetyczną i wspierają pojawianie się nowych uczestników rynku. Stwarzają wolę polityczną w zakresie realizacji efektywności energetycznej, zwiększając wskaźnik renowacji budynków i upowszechnianie się urządzeń i technik o wysokiej efektywności energetycznej. Jest to kluczowa polityka mająca na celu uwalnianie po roku 2020

niezbędnych inwestycji prywatnych i możliwości rynkowych dla przedsiębiorstw z UE, w szczególności dla małych i średnich przedsiębiorstw.

We wniosku przedłużono zatem obowiązek oszczędności energii na okres po roku 2020, zachowując stopę 1,5 % oraz możliwość wykorzystywania zarówno systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej, jak i środków alternatywnych. Dzięki temu zachowano w pełni obecną elastyczność państw członkowskich co do sposobu, w jaki wdrażają obowiązek oszczędności energii zgodnie ze swoim otoczeniem politycznym i warunkami rynkowymi. Ten przepis jest kluczowy dla realizacji unijnych celów w zakresie efektywności energetycznej i klimatu, ponieważ około połowa dodatkowych oszczędności, niezbędna w celu osiągnięcia celu na 2030 r. w zakresie efektywności energetycznej na poziomie 30 %, ma pochodzić z przedłużenia obowiązku na okres po roku 2020.

Aby zapewnić konsumentom, jako czołowym graczom na rynku energii, dodatkowe uprawnienia, Komisja proponuje poprawę zapewniania informacji o zużyciu energii cieplnej i chłodniczej oraz wzmocnienie praw w zakresie opomiarowania i rozliczeń energii cieplnej. W celu poprawy częstotliwości przekazywania informacji wprowadzono obowiązek zapewnienia możliwości zdalnego odczytu liczników.

We wniosku wzmocniono aspekty społeczne efektywności energetycznej, wprowadzając wymóg uwzględnienia ubóstwa energetycznego przy opracowywaniu systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej i środków alternatywnych. Zmniejszenie wielkości rachunków za energię będzie również szczególnie korzystne dla najbardziej wrażliwych klientów.

W niniejszym wniosku ujęto tylko te przepisy dyrektywy, które muszą zostać zaktualizowane na potrzeby perspektywy czasowej do 2030 r., a także przepisy dotyczące opomiarowania i rozliczeń. Oprócz zmian technicznych dotyczących współczynnika domyślnego w załączniku IV oraz aktów delegowanych w art. 22, pozostałe artykuły tej dyrektywy pozostają bez zmian.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Efektywność energetyczna i zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” stanowią kluczowe elementy strategii na rzecz unii energetycznej. We wniosku usprawniono i uproszczono obowiązujące przepisy i zwiększono spójność z innymi elementami pakietu „czysta energia dla wszystkich Europejczyków”, takimi jak nowe rozporządzenie dotyczące zarządzania, nowa struktura rynku energii elektrycznej oraz aktualizacja przepisów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych.

Umożliwi on również osiągnięcie pełnego potencjału dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków poprzez zwiększenie renowacji budynków w zakresie efektywności energetycznej. Dostawcy i dystrybutorzy energii często spełniają obowiązek oszczędności energii na poziomie 1,5 % poprzez wdrożenie środków w zakresie efektywności energetycznej w domach indywidualnych odbiorców. W przywołanym dokumencie roboczym służb Komisji podano przykłady dobrych praktyk mających miejsce w całej Unii¹.

¹ CHAR (2016) 404.

Cele w zakresie efektywności energetycznej są powiązane z celami w zakresie klimatu, a w szczególności z decyzją dotyczącą wspólnego wysiłku redukcyjnego², która określa cele w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych dla państw członkowskich. Polityki dotyczące efektywności energetycznej znacznie zwiększają upowszechnianie się technologii energooszczędnych w budynkach, przemyśle i transporcie. Środki dotyczące efektywności energetycznej są opłacalnym sposobem wspomagania państw członkowskich we wdrażaniu systemu handlu emisjami³ oraz w osiąganiu celów decyzji dotyczącej wspólnego wysiłku redukcyjnego, ponieważ art. 7 dyrektywy zobowiązuje państwa członkowskie do osiągnięcia rzeczywistych oszczędności energii, a tym samym propaguje stosowanie środków w zakresie efektywności energetycznej w praktyce.

Proponowane zmiany przepisów dotyczących opomiarowania i rozliczeń spowodują zwiększenie spójności z przepisami w zakresie wewnętrznego rynku energii elektrycznej oraz przyczyniają się do innych inicjatyw unii energetycznej: strategii ogrzewczej i chłodniczej⁴ oraz nowego ładu dla odbiorców energii.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Wniosek opiera się na art. 194 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), stanowiącym podstawę prawną środków w dziedzinie energii. Jest to również podstawa prawna dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, którą zmienia niniejszy wniosek. Ponieważ Traktat zawiera konkretną podstawę prawną dotyczącą energii, należy z niej skorzystać.

• Pomocniczość

Instrumenty dotyczące efektywności energetycznej przyjęte na poziomie UE odzwierciedlają rosnące znaczenie energii jako wyzwania politycznego i gospodarczego, a także jej ścisły związek z polityką w innych obszarach, takich jak bezpieczeństwo dostaw energii, zmiana klimatu, zrównoważony rozwój, rynek wewnętrzny i rozwój gospodarczy. Ze względu na niedoskonałości rynku i niedociągnięcia regulacyjne duża część opłacalnych inwestycji w zakresie efektywności energetycznej nie zostanie zrealizowana, czego skutkiem będzie osiągnięcie poziomu zużycia energii w 2030 r. niezgodnego z ustaleniami Rady Europejskiej z października 2014 r. Do tej pory państwa członkowskie nie były w stanie same w dostatecznym stopniu osiągnąć celów w zakresie efektywności energetycznej, potrzebne jest zatem działanie na poziomie Unii, aby ułatwić wprowadzanie środków na szczeblu krajowym i wesprzeć ich wdrożenie. Przestrzega się zasady pomocniczości, ponieważ państwa członkowskie zachowują taką samą elastyczność jak obecnie w zakresie wyboru kombinacji polityki oraz swojego podejścia do osiągnięcia wymaganych oszczędności do 2030 r., z uwzględnieniem etapowego uzyskiwania tych oszczędności.

² Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 406/2009/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych, http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2009.140.01.0136.01.ENG

³ Rada Europejska uzgodniła cel systemu handlu emisjami UE w postaci redukcji emisji o 43 % do roku 2005 oraz cel niedotyczący systemu handlu emisjami (obejmujący decyzję dotyczącą wspólnego wysiłku redukcyjnego i LULUCF) do roku 2030 zakładający redukcję emisji o 30 % poniżej poziomów z roku 2005, który ma zostać zrealizowany za pomocą wiążących celów krajowych.

⁴ COM(2016) 51 final z 16.2.2016.

- **Proporcjonalność**

Zgodnie z zasadą proporcjonalności proponowane zmiany nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia wyznaczonych celów. Proponowane zmiany obowiązujących ram prawnych dostosują je do perspektywy czasowej 2030 r. oraz poprawiają ich przejrzystość i łatwość stosowania w praktyce. Preferowany wariant oceniany w kontekście art. 7 nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów (oszczędności wymaganych do 2030 r.). W ocenie skutków wyjaśniono, dlaczego ta sama wielkość 1,5 % rocznie powinna być również utrzymana w nowym okresie (2021–2030).

Zakres elementów zaproponowanych w wariantach jest ograniczony do tych aspektów, które wymagają podjęcia działań przez Unię (określenie wymaganych oszczędności i ustanowienie ram w celu zapewnienia realizacji tych oszczędności w wiarygodny sposób).

Uproszczenie i doprecyzowanie zmian ułatwi państwom członkowskim wdrażanie przepisów i spełnienie wymogów w zakresie oszczędności energii.

Zmiany art. 9–11 prawdopodobnie nie będą miały istotnego wpływu na to, jak państwa członkowskie regulują już obowiązki dotyczące opomiarowania i rozliczeń dla odbiorców energii, a odpowiednie terminy zostały określone dla obowiązków odnoszących się do urządzeń umożliwiających zdalny odczyt.

- **Wybór instrumentu**

Ze względu na fakt, że niniejszym wnioskiem wprowadza się zmiany do obowiązującej dyrektywy, właściwym instrumentem jest dyrektywa zmieniająca.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

W dniu 4 listopada 2015 r. rozpoczęto konsultacje społeczne w celu uzyskania informacji zwrotnych i uwag od zainteresowanych stron. Zgodnie z dobrą praktyką odpowiedzi w ramach ankiety można było przekazywać przez okres dłuższy niż 12 tygodni.

W internetowej ankiecie udzielono 332 odpowiedzi, a na adres skrzynki funkcyjnej przesłano 69 dodatkowych dokumentów uzupełniających lub zastępujących odpowiedzi w ankiecie. Większość odpowiedzi zostało przekazanych przez stowarzyszenia branżowe (140), przedsiębiorstwa prywatne (47) i organizacje pozarządowe (33). Łącznie odpowiedzi nadesłało 19 centralnych organów publicznych, w tym 18 krajów UE oraz Norwegia. 3 spośród 18 centralnych organów publicznych z UE poprosiły o zachowanie anonimowości. Pozostałych 15 organów to organy publiczne z Austrii, Belgii, Chorwacji, Republiki Czeskiej, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Węgier, Łotwy, Litwy, Niemczech, Słowacji, Szwecji i Zjednoczonego Królestwa.

Bardziej ukierunkowane konsultacje z państwami członkowskimi miały miejsce w ramach posiedzenia Komitetu ds. Dyrektywy w Sprawie Efektywności Energetycznej, które odbyło się dnia 2 lutego 2016 r., i w ramach posiedzenia dotyczącego skoordynowanego działania w dniach 17–18 marca 2016 r.

Dalsze informacje od zainteresowanych stron zgromadzono w ramach warsztatów tematycznych, w szczególności poświęconych kwestiom monitorowania i weryfikacji (w dniu

3 lutego 2016 r.) oraz sprawie obrotu oszczędnościami energii zgodnie z art. 7 (w dniu 29 lutego 2016 r.).

Specjalne wydarzenie z udziałem zainteresowanych stron, koncentrujące się na wariantach polityki miało miejsce w dniu 14 marca 2016 r., a dyskusja, która się odbyła, stanowiła wkład do oceny skutków (zob. wnioski poniżej). To spotkanie z zainteresowanymi stronami, w którym wzięło udział 282 uczestników reprezentujących europejski przemysł, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i państwa członkowskie, zorganizowano, aby omówić cel na rok 2030. Większość zainteresowanych stron, które zabrały głos, poparła cel na poziomie do 40 % w 2030 r., jednak nie przyjęto ostatecznego stanowiska określającego, czy cele te powinny być wiążące.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Następujące badania zostały zlecone wykonawcom zewnętrznym:

- końcowe sprawozdanie oceniające wdrożenie art. 7 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, AEA/CE Delft;
- projekt sprawozdania końcowego z oceny kosztów i korzyści krajowych systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej;
- analiza zawarta w ocenie skutków art. 7 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, Ricardo AEA/CE Delft (w ramach 3. badania po wdrożeniu dotyczącego art. 7);
- analiza dobrych praktyk oraz opracowywanie wytycznych na potrzeby właściwego i sprawiedliwego podziału kosztów odnośnie do indywidualnego zużycia w zakresie ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej w budynkach wielomieszkaniowych i wielofunkcyjnych w celu wsparcia wykonania stosownych przepisów art. 9–11 dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, Empirica.

Na potrzeby wprowadzenia zmian w art. 1 i 3 wykorzystano model systemu energetycznego, PRIMES, opracowany przez Krajowy Uniwersytet Techniczny w Atenach (NTUA). Ponadto na potrzeby modelowania makroekonomicznego i analizy makroekonomicznej wykorzystano wiedzę ekspercką NTUA, Cambridge Econometrics i Ernst and Young.

- **Ocena skutków**

Rozważono następujące warianty:

W odniesieniu do poziomu docelowego ocenie poddano zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w porównaniu do poziomu odniesienia z roku 2007 o 27, 30, 33, 35 i 40 %. Na potrzeby sformułowania wartości docelowej przeanalizowano zużycie energii pierwotnej lub końcowej, wartość docelową oszczędności lub energochłonności. Odnośnie do charakteru celu oceniono następujące warianty:

- Opcja 1: orientacyjne cele unijne i krajowe;
- Opcja 2: wiążący unijny cel;
- Opcja 3: wiążące cele dla państw członkowskich.

W odniesieniu do art. 7:

- Opcja 1: brak działania na poziomie UE – dalsze wytyczne w sprawie ram regulacyjnych i egzekwowania przepisów do 2020 r.;

- Opcja 2: przedłużenie obowiązywania art. 7 do 2030 r.;
- Opcja 3: przedłużenie obowiązywania art. 7 do 2030 r., jego uproszczenie i aktualizacja;
- Opcja 4: przedłużenie obowiązywania art. 7 do 2030 r., podwyższenie poziomu oszczędności.

W odniesieniu do art. 9–11:

- Opcja 1: wzmocnienie wdrożenia i dalsze wytyczne (wariant nielegislacyjny);
- Opcja 2: doprecyzowanie i uaktualnienie, w tym konsolidacja niektórych przepisów w celu wzmocnienia spójności z przepisami dotyczącymi wewnętrznego rynku energii.

Wszystkie warianty zostały przeanalizowane w ocenie skutków i porównane ze scenariuszem odniesienia oraz ze sobą wzajemnie. Ocena wykazała, że poziom efektywności energetycznej wyższy niż 27 % w 2030 r. przyniosłby większe korzyści w zakresie tworzenia miejsc pracy i rozwoju gospodarczego, bezpieczeństwa dostaw energii, redukcji emisji gazów cieplarnianych, zdrowia i ochrony środowiska. W oparciu o tę wielowymiarową analizę podjęto decyzję polityczną dotyczącą wiążącej wartości docelowej w zakresie efektywności energetycznej na poziomie 30 %. W wyniku analizy zdecydowano, że wariant 3 w kontekście art. 7 i wariant 2 w kontekście art. 9–11 są wariantami preferowanymi, ponieważ są one najbardziej skuteczne i efektywne w realizacji zamierzonych celów i są spójne z innymi obszarami unijnej polityki energetycznej.

Przedłużenie obowiązywania art. 7 do 2030 r. w ramach preferowanego wariantu przyczyni się do zmniejszenia zużycia energii i emisji CO₂ oraz doprowadzi również do poprawy jakości powietrza.

W odniesieniu do skutków społecznych preferowany wariant będzie miał pozytywny wpływ na zatrudnienie: z przeglądu ponad 20 opracowań wynika, że każda kwota 1,2 mln EUR wydatkowana na efektywność energetyczną skutkuje stworzeniem około 23 miejsc pracy bezpośrednio w sektorze efektywności energetycznej. Po odniesieniu powyższego wskaźnika do łącznych wydatków ponoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne (np. w Austrii, Danii, Francji, Włoszech i Zjednoczonym Królestwie) i przy założeniu, że efekt mnożnikowy wynosi 2, widać, że systemy zobowiązujące do efektywności energetycznej w tych państwach mogą przynieść nawet do 100 000 miejsc pracy. Przewiduje się również pozytywny wpływ na ubóstwo energetyczne: z badania z 2013 r. przeprowadzonego na zlecenie Europejskiego Banku Inwestycyjnego wynika, że zmniejszenie kosztów paliwa dzięki środkom w zakresie efektywności energetycznej może złagodzić ubóstwo energetyczne i rozwiązać kwestie związane z nierównością i wykluczeniem społecznym.

• **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

We wniosku nie wyłącza się mikroprzedsiębiorstw z zakresu dyrektywy, ale zawiera ona szczególne przepisy dotyczące małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), które nie podlegają obowiązkowi przeprowadzania audytu energetycznego co cztery lata. Państwa członkowskie są zobowiązane do opracowania programów mających na celu zachęcanie MŚP do poddawania się audytom energetycznym oraz mogą ustanowić systemy wsparcia, aby pokryć koszty takich audytów energetycznych.

Obowiązek oszczędności energii określony w art. 7 dyrektywy często przekłada się w praktyce na wiele małych środków służących oszczędności energii, w szczególności w

odniesieniu do renowacji budynków. MŚP, np. małe firmy budowlane, korzystają z tych możliwości biznesowych, więc przedłużenie obowiązywania art. 7 poza obecny termin (2020 r.) do 2030 r. umożliwi kontynuację takich pozytywnych skutków. Rozpowszechnienie umów o poprawę efektywności energetycznej spowodowało, że dostawcy energii korzystają z usług przedsiębiorstw usług energetycznych (ESCO), którymi są często MŚP.

W 2016 r. Komisja przeprowadziła kontrolę sprawności dotyczącą sektora budownictwa w obszarach polityki z zakresu rynku wewnętrznego i efektywności energetycznej, w ramach której ustalono, że ogólnie unijne przepisy dotyczące efektywności energetycznej mają pozytywny wpływ na sektor budownictwa, prowadząc do zwiększenia możliwości rynkowych związanych z renowacją budynków powodującą zwiększenie ich efektywności energetycznej.

Proponowane zmiany w zakresie opomiarowania i rozliczeń dla odbiorców energii doprecyzują i zaktualizują obecne przepisy w celu uwzględnienia rozwoju i korzyści związanych z urządzeniami do zdalnego pomiaru zużycia ciepła oraz zwiększenia ilości informacji na temat własnego zużycia energii, jak również jego częstotliwości.

Proponowane zmiany dyrektywy przyczynią się do uproszczenia i doprecyzowania kwestii wdrożenia dla państw członkowskich oraz zminimalizują, w miarę możliwości, dublowanie działań podejmowanych w związku z innymi przepisami i politykami dotyczącymi energii.

4. WPLYW NA BUDŻET

Niniejszym wnioskiem wprowadza się zmiany do obowiązującej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej i chociaż stosowne wymagania są rozłożone w czasie, to nie oczekuje się znaczących dodatkowych kosztów budżetowych ani administracyjnych dla organów publicznych w państwach członkowskich, które już wdrożyły środki i struktury. W większości przypadków, koszty związane ze środkami przedsięwziętymi w ramach systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej są przenoszone na odbiorców końcowych, którzy korzystają jednak z obniżonych opłat za energię w wyniku zmniejszenia jej zużycia.

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet UE.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Niniejszy wniosek nie przewiduje zmiany obecnych obowiązków sprawozdawczych państw członkowskich. Wniosek ustawodawczy w sprawie zarządzania unią energetyczną zapewni wprowadzenie przejrzystego i wiarygodnego systemu planowania, sprawozdawczości i monitorowania na podstawie zintegrowanych krajowych planów w zakresie energii i klimatu oraz sprawozdań z postępów składanych przez państwa członkowskie zawierających regularne oceny wdrażania krajowych planów. Zmniejszy to obciążenie administracyjne państw członkowskich, lecz pozostawi Komisji możliwość monitorowania postępów państw członkowskich w realizacji celów w zakresie efektywności energetycznej oraz ogólnego celu UE. Wskaźniki powodzenia zgodne z preferowanym wariantem po przyjęciu wniosku to:

- prawidłowa transpozycja i wdrożenie zmian wprowadzonych do dyrektywy;
- zwiększenie postępów w realizacji krajowych i unijnych celów w zakresie efektywności energetycznej;
- dostępność dla klientów większej ilości informacji na temat ich zużycia energii cieplnej;

- zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla państw członkowskich i lepsza sprawozdawczość państw członkowskich na temat środków i oszczędności.

Jedna z proponowanych zmian dyrektywy dodaje wymóg zobowiązujący Komisję do dokonania kompleksowego przeglądu dyrektywy do dnia 28 lutego 2024 r. Obowiązujące wytyczne dotyczące art. 7⁵ i art. 9–11⁶ zostaną zaktualizowane w celu uwzględnienia zmian wprowadzonych niniejszym wnioskiem.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Art. 1 i art. 3 dyrektywy zostały zmienione w celu dodania unijnego wiążącego celu w zakresie efektywności energetycznej na rok 2030 wynoszącego 30 %.

Nie ma wiążących celów krajowych dla państw członkowskich, ale ich orientacyjne krajowe wkłady w zakresie efektywności energetycznej na rok 2030 zostaną podane w zintegrowanych krajowych planach państw członkowskich w zakresie energii i klimatu. Komisja dokona oceny orientacyjnych krajowych wkładów w zakresie efektywności energetycznej na rok 2030 i określi proces mający zagwarantować, że suma wkładów będzie równa unijnemu celowi w zakresie efektywności energetycznej na rok 2030 we wniosku ustawodawczym dotyczącym zarządzania unią energetyczną. Komisji ocenia również postępy w realizacji celu w zakresie efektywności energetycznej na rok 2030 i proponuje dodatkowe środki, jeżeli Unia nie znajduje się na właściwej drodze do osiągnięcia celu na rok 2030. W tym kontekście ocena Komisji dotycząca łącznych postępów w realizacji zintegrowanych krajowych planów w zakresie energii i klimatu będzie miała pierwszorzędne znaczenie. We wniosku ustawodawczym dotyczącym zarządzania unią energetyczną przewidziano również przeprowadzanie przez Komisję regularnych ocen postępów państw członkowskich i całej Unii w kontekście celów na 2030 r.

Art. 4, który zobowiązuje państwa członkowskie do ustanowienia długoterminowych strategii wspierania inwestycji w renowację krajowych zasobów budynków, zostanie usunięty z dyrektywy i włączony do dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, do której lepiej pasuje w kontekście inicjatywy dotyczącej inteligentnego finansowania budynków, długoterminowych planów na rzecz budynków o niemal zerowym zużyciu energii oraz celu w zakresie dekarbonizacji budynków.

Art. 7 został zmieniony w celu przedłużenia okresu objętego obowiązkiem poza rok 2020 do roku 2030 oraz doprecyzowania, że państwa członkowskie mogą osiągnąć wymagane oszczędności energii poprzez system zobowiązujący do efektywności energetycznej, alternatywne środki w zakresie polityki lub połączenie obu tych podejść. Państwa członkowskie będą mogły uwzględnić do pewnego stopnia instalację nowych technologii w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na budynkach lub w budynkach. Załącznik V został również zmieniony w celu uproszczenia sposobu, w jaki należy obliczać oszczędność energii, oraz doprecyzowania, które oszczędności są kwalifikowalne do celów art. 7. Jest to szczególnie istotne w odniesieniu do oszczędności energii wynikających ze środków mających na celu renowację budynków, które można obecnie zgłaszać w całości.

⁵ SWD (2013) 451 final,
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013SC0451&from=EN>

⁶ SWD (2013) 48 final,
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013SC0448&from=EN>

Obliczanie wielkości oszczędności energii wymaganych w latach 2021–2030 będzie się nadal opierać na rocznej wielkości sprzedaży energii odbiorcom końcowym, uśrednionej w okresie trzyletnim poprzedzającym początek danego okresu objętego obowiązkiem. Państwa członkowskie mogą uwzględniać w swoich systemach zobowiązujących do efektywności energetycznej wymogi społeczne odnoszące się do gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym. Zmieniony art. 7 wzmacnia ten przepis i zobowiązuje państwa członkowskie do uwzględnienia ubóstwa energetycznego przy opracowywaniu środków alternatywnych. Komisja będzie nadal wspierać dostępność środków w zakresie efektywności energetycznej dla odbiorców dotkniętych ubóstwem energetycznym poprzez wymianę najlepszych praktyk.

Art. 9 dotyczący opomiarowania i art. 10 dotyczący rozliczeń zostały zmienione, tak by miały zastosowanie tylko do gazu, przy jednoczesnym ich uzupełnieniu nowymi, podobnymi i jasnymi przepisami mającymi zastosowanie wyłącznie do ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej dostarczanych ze źródeł centralnych.

Wprowadzono rozróżnienie między odbiorcami końcowymi i użytkownikami końcowymi w celu doprecyzowania zastosowania przepisów w budynkach wielomieszkaniowych i wielofunkcyjnych z podlicznikami. Terminowe i klarowne informacje zwrotne dla klientów o ich rzeczywistym zużyciu energii mogą pomóc w zmniejszeniu rachunków za energię, jednak informacje zwrotne najlepiej spełniają swoją funkcję, gdy są przekazywane często; zatem urządzenia do pomiaru zużycia energii cieplnej powinny z czasem umożliwiać zdalny odczyt, aby zapewnić klientom efektywny pod względem kosztów sposób częstego uzyskiwania (docelowo w odstępach miesięcznych) informacji o zużyciu. Dodatkowa korzyść polega na tym, że zdalny odczyt likwiduje konieczność przebywania klientów w domu i zapewniania osobom odczytującym liczniki dostępu do mieszkania. Załącznik VII został również zmieniony, aby zapewnić spójność z art. 9–11.

Przepisy art. 15 ust. 5 i 8 dyrektywy dotyczącej przetwarzania, przesyłu i rozdziału energii zostają uchylone, tak aby nowe równoważne przepisy mogły zostać ujęte we wnioskach ustawodawczych przedstawionych w ramach inicjatywy dotyczącej struktury rynku. W przypadku art. 15 ust. 8 zostanie to wykonane w sposób zapewniający, że obowiązki powierzone państwom członkowskim w ramach tych wymogów zostaną w pełni utrzymane.

Art. 23 dotyczący przekazania uprawnień zmieniono, aby usunąć obecny okres powierzenia uprawnień i zastąpić go standardowym pięcioletnim okresem określonym we wspólnym porozumieniu między Parlamentem Europejskim i Radą w sprawie aktów delegowanych.

Art. 24 zostanie zmieniony wnioskiem ustawodawczym w sprawie zarządzania unią energetyczną.

Do dyrektywy dodano ogólną klauzulę przeglądową, zgodnie z którą Komisja musi przeprowadzić ocenę dyrektywy i przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie do dnia 28 lutego 2024 r., a następnie co pięć lat.

Domyślny współczynnik energii pierwotnej (PEF), o którym mowa w załączniku IV, został zmieniony w celu uwzględnienia postępu technicznego. Powyższe rozwiązanie można wprowadzić w drodze aktu delegowanego, lecz uznano, iż bardziej odpowiednie jest wykorzystanie niniejszego wniosku legislacyjnego do osiągnięcia tego samego celu.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁷,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁸,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Ograniczenie zapotrzebowania na energię jest jednym z pięciu wymiarów strategii dotyczącej unii energetycznej przyjętej w dniu 25 lutego 2015 r. Poprawa efektywności energetycznej będzie korzystna dla środowiska, spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, poprawę bezpieczeństwa energetycznego poprzez zmniejszenie zależności od importu energii spoza Unii, obniży koszty energii dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, wspomogę łagodzenie ubóstwa energetycznego i doprowadzi do wzrostu zatrudnienia i ożywienia całej gospodarki. Jest to zgodne z unijnymi zobowiązaniami podjętymi w ramach unii energetycznej i globalnych działań związanych z klimatem ustanowionych na mocy porozumienia paryskiego z grudnia 2015 r. zawartego przez strony Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.
- (2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE⁹ jest elementem realizacji unii energetycznej, zgodnie z którym efektywność energetyczna powinna być traktowana jako pełnoprawne źródło energii. Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” powinna być uwzględniana przy określaniu nowych przepisów po stronie podaży i innych obszarów polityki. Komisja powinna zapewnić, aby efektywność energetyczna i działania po stronie odpowiedzi na zapotrzebowanie mogły konkurować na równych warunkach ze zdolnościami wytwarzania energii.

⁷ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁸ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).

Efektywność energetyczną należy brać pod uwagę za każdym razem, gdy podejmowane są odpowiednie decyzje dotyczące planowania lub finansowania. Usprawnienia w zakresie efektywności energetycznej należy realizować za każdym razem, gdy są one bardziej opłacalne niż równoważne rozwiązania po stronie podaży. Powinno to pomóc w wykorzystaniu różnorodnych korzyści w zakresie efektywności energetycznej dla społeczeństwa europejskiego, w szczególności dla obywateli i przedsiębiorstw.

- (3) W październiku 2014 r. Rada Europejska ustanowiła cel w zakresie efektywności energetycznej wynoszący 27 % do 2030 r., który zostanie poddany przeglądowi do 2020 r. „z myślą o poziomie unijnym wynoszącym 30 %”. W grudniu 2015 r. Parlament Europejski wezwał również Komisję do oceny możliwości osiągnięcia celu w zakresie efektywności energetycznej wynoszącego 40 % w tej samej perspektywie czasowej. Należy zatem dokonać przeglądu i zmiany dyrektywy w celu jej dostosowania do perspektywy czasowej sięgającej roku 2030.
- (4) W perspektywie czasowej do 2030 r. wiążące cele nie występują na poziomie krajowym. Konieczność osiągnięcia przez Unię jej celów w zakresie efektywności energetycznej na poziomie unijnym, wyrażonych w postaci zużycia energii pierwotnej i końcowej do roku 2020 i 2030, powinna zostać jasno określona w postaci wiążącego celu wynoszącego 30 %. Takie doprecyzowanie na szczeblu UE nie powinno nakładać ograniczeń na państwa członkowskie, ponieważ zachowują one swobodę określania swoich wkładów krajowych w oparciu o zużycie energii pierwotnej lub końcowej, oszczędności energii pierwotnej lub końcowej bądź energochłonność. Państwa członkowskie powinny wyznaczyć sobie orientacyjne krajowe wkłady w zakresie efektywności energetycznej, biorąc pod uwagę fakt, że unijne zużycie energii pierwotnej do 2030 r. nie może być większe niż 1 321 Mtoe energii pierwotnej i 987 Mtoe energii końcowej. Oznacza to że zużycie energii pierwotnej należy zmniejszyć w Unii o 23 %, a zużycie energii końcowej o 17 % w porównaniu z poziomami z 2005 r. Regularna ocena postępów państw członkowskich w zakresie realizacji celu Unii na rok 2030 jest niezbędna i została przewidziana we wniosku ustawodawczym dotyczącym zarządzania unią energetyczną.
- (5) Obowiązek dotyczący ustanowienia przez państwa członkowskie długoterminowej strategii stymulowania inwestycji w renowację krajowych zasobów budynków i zgłaszania ich Komisji należy usunąć z dyrektywy 2012/27/UE i dodać do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE¹⁰, gdzie pasuje on do długoterminowych planów dotyczących budynków o niemal zerowym zużyciu energii i dekarbonizacji budynków.
- (6) W kontekście ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 obowiązek oszczędności energii powinien zostać przedłużony poza rok 2020. Wydłużenie okresu obowiązku poza rok 2020 zapewniłoby większą stabilność dla inwestorów, a tym samym będzie wspierać długoterminowe inwestycje i długoterminowe środki w zakresie efektywności energetycznej, takie jak renowacje budynków.
- (7) Państwa członkowskie są zobowiązane do spełnienia wymogu w zakresie łącznych oszczędności energii końcowej dla całego okresu objętego obowiązkiem, równoważnego z „nowymi” oszczędnościami wynoszącymi 1,5 % rocznej wartości sprzedaży energii. Wymóg ten można spełnić za pomocą nowych środków z zakresu

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13).

polityki, które zostaną przyjęte podczas nowego okresu objętego obowiązkiem (od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2030 r.) lub za pomocą nowych indywidualnych działań podjętych w wyniku przyjęcia środków z zakresu polityki w trakcie lub przed rozpoczęciem poprzedniego okresu, lecz w odniesieniu do których indywidualne działania, które generują oszczędności energii zostały faktycznie wprowadzone w nowym okresie.

- (8) Długoterminowe środki w zakresie efektywności energetycznej będą nadal przynosić oszczędności energii po roku 2020, lecz aby przyczynić się do realizacji nowego celu Unii w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r., środki te powinny przynieść nowe oszczędności po roku 2020. Z drugiej strony oszczędności energii uzyskane po dniu 31 grudnia 2020 r. nie mogą być zaliczane na poczet łącznych oszczędności wymaganych dla okresu od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2020 r.
- (9) Nowe oszczędności powinny mieć charakter dodatkowy w stosunku do normalnych działań, tak aby nie można było zgłaszać oszczędności, które i tak miałyby miejsce. W celu obliczenia wpływu wprowadzonych środków można zaliczać jedynie oszczędności netto, zmierzone jako zmiana zużycia energii bezpośrednio związana z przedmiotowym środkiem dotyczącym efektywności energetycznej. W celu obliczenia oszczędności netto państwa członkowskie powinny ustanowić scenariusz odniesienia przedstawiający rozwój sytuacji w przypadku braku przedmiotowej polityki. Działanie w ramach polityki należy oceniać w stosunku do tego określonego scenariusza odniesienia. Państwa członkowskie powinny uwzględnić, że inne działania w ramach polityki mogą być podejmowane w tym samym okresie, co może mieć również wpływ na oszczędności energii, zatem nie wszystkie ze zmian obserwowanych od czasu wprowadzenia działania objętego polityką będącego przedmiotem oceny można przypisać wyłącznie tej polityce. Działania strony zobowiązanej, strony uczestniczącej lub strony uprawnionej powinny się faktycznie przyczyniać do osiągnięcia zgłaszanych oszczędności w celu spełnienia wymogu istotności.
- (10) Oszczędności energii wynikające z wdrożenia unijnych przepisów nie mogą być zgłaszane, o ile przedmiotowy środek nie wykracza poza minimum wymagane przez przedmiotowe przepisy, wyznaczając bardziej ambitne wymagania w zakresie efektywności energetycznej na poziomie krajowym czy też zwiększając upowszechnienie się danego środka. Uznając, że renowacja budynków stanowi istotny i długoterminowy wkład w zwiększenie oszczędności energii, konieczne jest wyjaśnienie, że wszystkie oszczędności energii związane ze wspieraniem renowacji istniejących budynków mogą być zgłaszane, jeżeli mają one charakter dodatkowy w stosunku do postępów, które miałyby miejsce w przypadku braku środka z zakresu polityki oraz jeżeli państwo członkowskie wykaże, że strona zobowiązana, strona uczestnicząca lub strona uprawniona rzeczywiście przyczyniła się do zgłaszanych oszczędności wynikających z przedmiotowego środka.
- (11) Zgodnie ze strategią dotyczącą unii energetycznej oraz zasadami lepszego stanowienia prawa większe znaczenie należy nadać przepisom dotyczącym monitorowania i weryfikacji, z uwzględnieniem wymogu sprawdzenia statystycznie reprezentatywnej próby środków. Odniesienia do „statystycznie istotnej i reprezentatywnej próby” należy rozumieć jako wymóg ustanowienia podzbioru populacji statystycznej (środków służących oszczędności energii) w sposób, który odzwierciedlałby dokładnie całą przedmiotową populację (wszystkie środki służące oszczędności energii), a tym samym umożliwiałby wyciągnięcie uzasadnionych wniosków dotyczących zaufania do całości środków.

- (12) Poprawa efektywności energetycznej budynków powinna zapewnić korzyści szczególnie odbiorcom dotkniętym ubóstwem energetycznym. Państwa członkowskie mogą nałożyć na strony zobowiązane wymóg włączenia celów społecznych do środków służących oszczędności energii, w odniesieniu do ubóstwa energetycznego, a możliwość ta powinna obecnie zostać rozszerzona na środki alternatywne i przekształcona w obowiązek, przy jednoczesnym pozostawieniu państwom członkowskim pełnej elastyczności co do wielkości, zakresu i treści tych środków. Zgodnie z art. 9 Traktatu polityki Unii w zakresie efektywności energetycznej powinny sprzyjać włączeniu społecznemu, a więc również zapewniać dostępność środków w zakresie efektywności energetycznej dla odbiorców dotkniętych ubóstwem energetycznym.
- (13) Energia wytworzona na budynkach lub w budynkach za pomocą technologii energii odnawialnej zmniejsza ilość dostarczanej energii ze źródeł kopalnych. Ograniczenie zużycia energii oraz wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze budowlanym to istotne działania zmierzające do ograniczenia uzależnienia energetycznego Unii i emisji gazów cieplarnianych, zwłaszcza w kontekście ambitnych celów w zakresie klimatu i energii wyznaczonych na 2030 r., jak również w kontekście globalnego zobowiązania podjętego w ramach Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (COP 21), która odbyła się w Paryżu w grudniu 2015 r. Państwa członkowskie powinny zatem mieć możliwość uwzględnienia pewnej ilości energii ze źródeł odnawialnych wytworzonej na budynkach lub w budynkach na własny użytek w celu spełnienia wymogów w zakresie oszczędności energii. W tym celu państwa członkowskie powinny mieć możliwość korzystania z metod obliczeniowych ustanowionych zgodnie z dyrektywą 2010/31/UE.
- (14) W ramach działań określonych w komunikacie Komisji w sprawie nowego ładu dla odbiorców energii w kontekście unii energetycznej i strategii ogrzewczej i chłodniczej należy wzmocnić minimalne prawa klientów do jasnych i aktualnych informacji o ich zużyciu energii. W art. 9–11 i załączniku VII do dyrektywy 2012/27/UE należy wprowadzić zmiany mające na celu zapewnienie częstych i obszerniejszych informacji zwrotnych dotyczących zużycia energii. Należy również wyjaśnić, że prawa dotyczące rozliczeń i informacji o rozliczeniach mają zastosowanie do odbiorców energii do celów ogrzewania, chłodzenia lub ciepłej wody użytkowej z centralnego źródła, nawet gdy nie mają oni bezpośredniego, indywidualnego stosunku umownego z dostawcą energii. W związku z tym do celów niniejszych przepisów, termin „użytkownik końcowy” powinien obejmować odbiorców końcowych nabywających energię do celów ogrzewania/chłodzenia/ciepłej wody użytkowej na własny użytek, jak również użytkowników indywidualnych modułów w budynkach wielomieszkaniowych lub wielofunkcyjnych, w przypadku gdy takie moduły są zaopatrywane z centralnego źródła. Pojęcie „indywidualne rozliczanie użytkownika lokalu niebędącego odbiorcą końcowym” powinno się odnosić do pomiaru zużycia w poszczególnych modułach takich budynków. Do dnia 1 stycznia 2020 r. nowo instalowane liczniki ciepła i podzielniki kosztów ciepła powinny umożliwiać zdalny odczyt, aby zapewnić efektywne kosztowo i częste udzielanie informacji na temat zużycia. Nowy art. 9a ma zastosowanie jedynie do ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej z centralnego źródła.
- (15) Niektóre przepisy art. 15 dyrektywy 2012/27/UE dotyczące przetwarzania, przesyłu i rozdziału energii powinny zostać uchylone. Przegląd dorobku prawnego w dziedzinie energii może skutkować obowiązkami państw członkowskich wynikającymi ze

zmiany struktury różnych aktów prawnych związanych z energią. Wspomniana zmiana struktury nie powinna mieć wpływu na obowiązki państw członkowskich w zakresie spełnienia zasadniczych wymogów dyrektywy 2012/27/UE, które mogą zostać przywrócone, w całości lub częściowo, w innych aktach prawnych.

- (16) Uwzględniając postęp techniczny i rosnący udział odnawialnych źródeł energii w sektorze wytwarzania energii elektrycznej, należy poddać przeglądowi domyślny współczynnik oszczędności wyrażony w kWh energii elektrycznej w celu odzwierciedlenia zmian współczynnika energii pierwotnej (PEF) dla energii elektrycznej. Obliczenia PEF dla energii elektrycznej są oparte na wartościach średniorocznych. Metoda rozliczania fizycznej zawartości energii została zastosowana do wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z energii jądrowej, a metoda technicznej sprawności przemiany została zastosowana do wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z paliw kopalnych i biomasy. W przypadku niepalnych odnawialnych źródeł energii metodą jest bezpośredni ekwiwalent oparty na podejściu dotyczącym energii pierwotnej ogółem. Do obliczenia udziału energii pierwotnej w przypadku energii elektrycznej z kogeneracji zastosowano metodę określoną w załączniku II do dyrektywy 2012/27/UE. Zastosowano średnią pozycję rynkową zamiast pozycji krańcowej. Przyjęto założenie, że wartość sprawności przemiany wynosi 100 % dla niepalnych odnawialnych źródeł energii, 10 % dla elektrowni geotermalnych i 33 % dla elektrowni jądrowych. Całkowitą sprawność kogeneracji oblicza się na podstawie najnowszych danych Eurostatu. Odnośnie do granic systemu współczynnik PEF wynosi 1 dla wszystkich źródeł energii. Obliczenia opierają się na najnowszej wersji scenariusza odniesienia PRIMES. Wartość współczynnika PEF opiera się na prognozie na 2020 r. Analiza obejmuje państwa członkowskie UE oraz Norwegię. Zestaw danych dla Norwegii opiera się na danych ENTSO-E.
- (17) W celu zapewnienia, aby załączniki do dyrektywy oraz zharmonizowane wartości referencyjne efektywności, o których mowa w art. 14 ust. 10, mogły być aktualizowane, konieczne jest przedłużenie przekazania uprawnień przyznanego Komisji. .
- (18) W celu oceny efektywności dyrektywy 2012/27/UE należy wprowadzić wymóg dotyczący ogólnego przeglądu dyrektywy i sprawozdania dla Parlamentu Europejskiego i Rady do dnia 28 lutego 2024 r.
- (19) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną z dnia 28 września 2011 r. państw członkowskich i Komisji dotyczącą dokumentów wyjaśniających¹¹ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione.
- (20) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2012/27/UE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 2012/27/UE wprowadza się następujące zmiany:

¹¹ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

- 1) w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne ramy środków na rzecz wspierania efektywności energetycznej w Unii, aby zapewnić osiągnięcie przez Unię głównego unijnego celu zakładającego zwiększenie efektywności energetycznej o 20 % do 2020 r. oraz jej wiążącego głównego celu zakładającego zwiększenie efektywności energetycznej o 30 % do 2030 r., a także tworzy warunki dla dalszej poprawy efektywności energetycznej po tych terminach. Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy, których celem jest usunięcie barier na rynku energii oraz przewyższenie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku, które ograniczają efektywność dostaw i wykorzystywania energii, a także przewiduje ustalenie orientacyjnych krajowych celów i wkładów w zakresie efektywności energetycznej na rok 2020 i rok 2030.”;

- 2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

Cele w zakresie efektywności energetycznej

1. Każde państwo członkowskie ustala orientacyjny krajowy cel w zakresie efektywności energetycznej na rok 2020 w oparciu o zużycie energii pierwotnej lub końcowej, oszczędność energii pierwotnej lub końcowej bądź energochłonność. Państwa członkowskie powiadamiają o tych celach Komisję zgodnie z art. 24 ust. 1 i częścią 1 załącznika XIV. Wyrażają one te cele również w kategoriach bezwzględnego poziomu zużycia energii pierwotnej i końcowej w roku 2020 i wyjaśniają, w jaki sposób i na podstawie jakich danych zostało to obliczone.

Ustalając te cele, państwa członkowskie uwzględniają:

- a) fakt, iż unijne zużycie energii pierwotnej do 2020 r. nie może być większe niż 1 483 Mtoe energii pierwotnej i nie większe niż 1 086 Mtoe energii końcowej;
- b) środki przewidziane w niniejszej dyrektywie;
- c) środki przyjęte, aby osiągnąć krajowe cele w zakresie oszczędności energii przyjęte na podstawie art. 4 ust. 1 dyrektywy 2006/32/WE; oraz
- d) inne środki wspierania efektywności energetycznej w państwach członkowskich i na szczeblu Unii.

Ustalając te cele, państwa członkowskie mogą również uwzględnić warunki krajowe, które mają wpływ na zużycie energii pierwotnej i końcowej, takie jak:

- a) pozostały potencjał w zakresie oszczędności energii w sposób opłacalny;
- b) zmiany i prognozy dotyczące PKB;
- c) zmiany w zakresie importu i eksportu energii;
- d) rozwój wszystkich odnawialnych źródeł energii, energii jądrowej, technologii wychwytywania i składowania dwutlenku węgla; oraz
- e) wczesne działania.

2. Do dnia 30 czerwca 2014 r. Komisja musi ocenić poczynione postępy oraz to, czy Unia ma szansę osiągnąć poziom zużycia energii w 2020 r. nie wyższy niż 1 483 Mtoe dla energii pierwotnej oraz nie wyższy niż 1 086 Mtoe dla energii końcowej.

3. Przeprowadzając przegląd, o którym mowa w ust. 2, Komisja:

- a) sumuje orientacyjne krajowe cele w zakresie efektywności zgłaszane przez państwa członkowskie;

- b) ocenia, czy suma powyższych celów może zostać uznana za wiarygodną wytyczną wskazującą, czy Unia jako całość jest na właściwej drodze, z uwzględnieniem oceny pierwszego rocznego sprawozdania zgodnie z art. 24 ust. 1 i oceny krajowych planów działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii zgodnie z art. 24 ust. 2;
- c) uwzględnia uzupełniającą analizę wynikającą z:
 - (i) oceny postępów w kontekście zużycia energii oraz zużycia energii w powiązaniu z aktywnością gospodarczą na szczeblu Unii, z uwzględnieniem postępów w zakresie efektywności dostaw energii w państwach członkowskich, które oparły swoje orientacyjne krajowe cele na zużyciu energii końcowej lub na oszczędności energii końcowej, w tym postępów związanych z osiąganiem przez te państwa członkowskie zgodności z rozdziałem III niniejszej dyrektywy;
 - (ii) wyników badań modelowych dotyczących przyszłych tendencji w zakresie zużycia energii na szczeblu Unii;
- d) porównuje wyniki w lit. a)–c) z wielkością zużycia energii potrzebnej do osiągnięcia poziomu zużycia energii w 2020 r. nie wyższego niż 1 483 Mtoe dla energii pierwotnej oraz nie wyższego niż 1 086 Mtoe dla energii końcowej.

4. Każde państwo członkowskie wyznacza swoje krajowe wkłady w unijny cel w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r., o którym mowa w art. 1 ust. 1, zgodnie z art. [4] i [6] rozporządzenia (UE) XX/20XX [w sprawie zarządzania unią energetyczną]. Wyznaczając przedmiotowe wkłady, państwa członkowskie biorą pod uwagę fakt, że Unijne zużycie energii w 2030 r. nie może być większe niż 1 321 Mtoe dla energii pierwotnej i 987 Mtoe dla energii końcowej. Państwa członkowskie przekazują Komisji przedmiotowe wkłady w ramach swoich zintegrowanych krajowych planów w zakresie energii i klimatu zgodnie z procedurą określoną w art. [3] i [7]–[11] rozporządzenia (UE) XX/20XX [w sprawie zarządzania unią energetyczną].”;

3) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 7

Obowiązek oszczędności energii

1. Państwa członkowskie muszą osiągnąć łączne oszczędności energii końcowej co najmniej równoważne:

- a) nowym oszczędnościom każdego roku od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. w wysokości 1,5 % rocznej wartości wolumenu sprzedaży energii odbiorcom końcowym, uśrednionej dla ostatnich trzech lat przed dniem 1 stycznia 2013 r.;
- b) nowym oszczędnościom każdego roku od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2030 r. w wysokości 1,5 % rocznej wartości wolumenu sprzedaży energii odbiorcom końcowym, uśrednionej dla ostatnich trzech lat przed dniem 1 stycznia 2019 r.

Państwa członkowskie muszą nadal osiągać roczne oszczędności w wysokości 1,5 % dla dziesięcioletnich okresów po 2030 r., chyba że z przeglądu Komisji do 2027 r., a następnie co 10 lat wynika, że nie jest to konieczne do realizacji długofalowych unijnych celów w zakresie energii i klimatu na rok 2050.

Do celów lit. b) i nie naruszając ust. 2 i 3, państwa członkowskie mogą zaliczać wyłącznie te oszczędności energii, które wynikają z nowych środków z zakresu polityki wprowadzonych po dniu 31 grudnia 2020 r. lub ze środków z zakresu polityki wprowadzonych w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., jeżeli można wykazać, że środki te spowodowały poszczególne działania podjęte po dniu 31 grudnia 2020 r. i przynoszą oszczędności.

Wolumen sprzedaży energii zużytej w transporcie może być częściowo lub w pełni wyłączony z tego obliczenia.

Państwa członkowskie decydują, w jaki sposób obliczona wielkość nowych oszczędności ma być rozłożona w okresie, o którym mowa w lit. a) i b), o ile wymagane łączne oszczędności ogółem zostają osiągnięte na koniec każdego okresu.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3 każde państwo członkowskie może:

- a) przeprowadzać obliczenia wymagane na mocy ust. 1 lit. a), stosując wartości 1 % w roku 2014 i 2015; 1,25 % w roku 2016 i 2017; oraz 1,5 % w roku 2018, 2019 i 2020;
- b) wyłączyć z obliczeń całość lub część wolumenu sprzedaży energii wykorzystanej w rodzajach działalności przemysłowej wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE;
- c) pozwolić, by oszczędność energii w sektorach przetwarzania, dystrybucji i przesyłu energii, w tym w sprawnej infrastrukturze ciepłowniczej i chłodniczej, uzyskana w wyniku wdrożenia wymogów określonych w art. 14 ust. 4, art. 14 ust. 5 lit. b) oraz art. 15 ust. 1–6 i 9, została zaliczona na poczet wielkości oszczędności energii wymaganej na mocy ust. 1;
- d) zaliczać oszczędność energii wynikającą z działań indywidualnych nowo wdrożonych od dnia 31 grudnia 2008 r., która nadal przynosi skutki w 2020 r. i w dalszym okresie oraz może być mierzona i weryfikowana, na poczet wielkości oszczędności energii, o której mowa w ust. 1. oraz
- e) wyłączyć z obliczeń wymaganej oszczędności energii, o których mowa w ust. 1, weryfikowalne ilości energii wytworzonej na własne potrzeby na budynkach lub w budynkach w wyniku środków z zakresu polityki wspierających nowe instalacje technologii energii odnawialnej.

3. Wszystkie opcje wybrane na podstawie ust. 2 nie mogą razem przekraczać 25 % ilości oszczędności energii, o których mowa w ust. 1. Państwa członkowskie stosują wybrane opcje i obliczają ich efekty oddzielnie dla okresów, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b):

- a) do obliczania wielkości oszczędności energii wymaganych w okresie, o którym mowa w ust. 1 lit. a), państwa członkowskie mogą korzystać z przepisów ust. 2 lit. a), b), c) i d);
- b) do obliczania wielkości oszczędności energii wymaganych w okresie, o którym mowa w ust. 1 lit. b), państwa członkowskie mogą korzystać z ust. 2 lit. b), c), d) i e), o ile poszczególne działania w rozumieniu lit. d) nadal przynoszą weryfikowalne i wymierne skutki po dniu 31 grudnia 2020 r.

4. Oszczędności energii uzyskane po dniu 31 grudnia 2020 r. nie mogą być zaliczane na poczet łącznych oszczędności wymaganych dla okresu od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby oszczędności wynikające ze środków z zakresu polityki, o których mowa w art. 7a i 7b oraz w art. 20 ust. 6, obliczano zgodnie z załącznikiem V.

6. Państwa członkowskie muszą osiągnąć wymaganą wielkość oszczędności wynikającą z ust. 1 poprzez ustanowienie krajowego systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 7a, albo poprzez przyjęcie alternatywnych środków, o których mowa w art. 7b. Państwa członkowskie mogą łączyć system zobowiązujący do efektywności energetycznej z alternatywnymi środkami z zakresu polityki.

7. Państwa członkowskie wykazują, że w przypadkach gdy ma miejsce nakładanie się oddziaływania różnych środków z zakresu polityki lub działań indywidualnych, oszczędność energii nie jest zaliczana podwójnie.”;

4) dodaje się art. 7a i 7b w brzmieniu:

„Artykuł 7a

Systemy zobowiązujące do efektywności energetycznej

1. W przypadku gdy państwa członkowskie zdecydują się wypełnić swoje obowiązki w zakresie osiągnięcia wielkości oszczędności wymaganej na mocy art. 7 ust. 1 za pomocą systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej, dopilnowują, aby strony zobowiązane, o których mowa w ust. 2, prowadzące działalność na terytorium danego państwa członkowskiego spełniły – bez uszczerbku dla art. 7 ust. 2 – wymóg w zakresie łącznych oszczędności energii końcowej określony w art. 7 ust. 1.

2. Państwa członkowskie wyznaczają, na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, strony zobowiązane spośród dystrybutorów energii lub przedsiębiorstw prowadzących detaliczną sprzedaż energii działających na ich terytorium i mogą przy tym uwzględnić przedsiębiorstwa prowadzące dystrybucję lub sprzedaż detaliczną paliw transportowych działające na ich terytorium. Wielkość oszczędności energii, jaka jest wymagana do wypełnienia obowiązku, jest osiągana przez strony zobowiązane spośród odbiorców końcowych, wyznaczone przez państwa członkowskie, niezależnie od obliczeń dokonanych zgodnie z art. 7 ust. 1 lub, jeśli zdecydują tak państwa członkowskie, przez udokumentowane oszczędności osiągnięte przez inne strony, jak określono w ust. 5 lit. b).

3. Państwa członkowskie wyrażają wielkość oszczędności energii wymaganą od każdej strony zobowiązanej w kategoriach zużycia energii końcowej lub pierwotnej. Metodę wybraną w celu wyrażenia wymaganej wielkości oszczędności energii wykorzystuje się także w celu obliczania oszczędności zgłaszanych przez strony zobowiązane. Zastosowanie mają współczynniki konwersji określone w załączniku IV.

4. Państwa członkowskie ustanawiają system pomiaru, kontroli i weryfikacji, w ramach którego udokumentowane audyty są przeprowadzane na statystycznie istotnej i reprezentatywnej próbie środków poprawy efektywności energetycznej wdrożonych przez strony zobowiązane. Przedmiotowe pomiary, kontrole i weryfikacje są dokonywane w sposób niezależny od stron zobowiązanych.

5. W ramach systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej państwa członkowskie:

- a) włączają do nakładanych przez siebie obowiązków oszczędności wymogi uwzględniające aspekt społeczny, w tym poprzez zobowiązanie do priorytetowego wdrożenia części środków w zakresie efektywności energetycznej w gospodarstwach domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym i w mieszkaniach socjalnych;
- b) mogą zezwolić stronom zobowiązanym na zaliczanie na poczet ich obowiązku poświadczonej oszczędności energii osiągniętej przez dostawców usług energetycznych lub inne strony trzecie, w tym w przypadkach, gdy strony zobowiązane promują środki za pośrednictwem innych akredytowanych przez państwo podmiotów lub za pośrednictwem organów publicznych, które mogą obejmować formalne partnerstwa i mogą się łączyć z innymi źródłami finansowania. Jeżeli państwa członkowskie na to zezwalają, muszą zapewnić wprowadzenie procesu akredytacji, który jest jasno określony, przejrzysty i otwarty dla wszystkich podmiotów działających na rynku, a także jest ukierunkowany na minimalizację kosztów certyfikacji;
- c) mogą zezwolić stronom zobowiązanym na zaliczenie oszczędności osiągniętych w danym roku, tak jakby zostały one osiągnięte w dowolnym z czterech poprzednich lub trzech następnych lat, o ile nie wykracza to poza granicę okresów obowiązku określonych w art. 7 ust. 1.

6. Raz do roku państwa członkowskie podają do publicznej wiadomości oszczędność energii osiągniętą przez każdą stronę zobowiązaną, bądź każdą podkategorię stron zobowiązanych, oraz łączną wielkość osiągniętą w ramach tego systemu.

Artykuł 7b

Alternatywne środki z zakresu polityki

1. W przypadku gdy państwa członkowskie postanawiają wypełnić swoje obowiązki w zakresie realizacji oszczędności wymaganych na podstawie art. 7 ust. 1 za pomocą alternatywnych środków z zakresu polityki, zapewniają one osiągnięcie oszczędności energii wymaganych na mocy art. 7 ust. 1 u odbiorców końcowych.

2. Opracowując alternatywne środki z zakresu polityki w celu uzyskania oszczędności energii, państwa członkowskie uwzględniają wpływ na gospodarstwa domowe dotknięte ubóstwem energetycznym.

3. W przypadku wszystkich środków innych niż środki dotyczące podatków państwa członkowskie ustanawiają systemy pomiaru, kontroli i weryfikacji, w ramach których udokumentowane audyty są przeprowadzane na statystycznie istotnej i reprezentatywnej próbie środków poprawy efektywności energetycznej wdrożonych przez strony uczestniczące i uprawnione. Przedmiotowe pomiary, kontrole i weryfikacje są dokonywane w sposób niezależny od stron uczestniczących i uprawnionych.”;

5) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

- a) tytuł otrzymuje brzmienie:
„Opomiarowanie gazu”;

b) w ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie zapewniają, by na tyle, na ile jest to technicznie wykonalne, uzasadnione finansowo i proporcjonalne do potencjalnych oszczędności energii, odbiorcy końcowi gazu ziemnego mieli możliwość nabycia po konkurencyjnych cenach indywidualnych liczników, które dokładnie oddają rzeczywiste zużycie energii przez odbiorcę końcowego i podają informacje o rzeczywistym czasie korzystania z energii.”;

c) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„W przypadku gdy państwa członkowskie wdrażają inteligentne systemy pomiarowe i rozpowszechniają inteligentne liczniki gazu ziemnego zgodnie z dyrektywą 2009/73/WE oraz w zakresie, w jakim tego dokonują.”;

(ii) skreśla się lit. c) i d);

d) skreśla się ust. 3;

6) dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Artykuł 9 a

Opomiarowanie, opomiarowanie podlicznikami i podział kosztów ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby końcowi odbiorcy ciepła sieciowego, chłodu sieciowego i ciepłej wody użytkowej mieli możliwość nabycia po konkurencyjnych cenach liczników, które dokładnie oddają rzeczywiste zużycie energii przez odbiorcę końcowego.

W przypadku gdy energia cieplna i chłodnicza lub ciepła woda użytkowa są dostarczane do budynku z centralnego źródła obsługującego większą liczbę budynków bądź z sieci ciepłowniczej lub chłodniczej, licznik ciepła lub ciepłej wody użytkowej musi być zawsze zamontowany na wymienniku ciepła lub na granicy dostawy.

2. W budynkach wielomieszkaniowych i wielofunkcyjnych z własnym źródłem centralnego ogrzewania lub chłodzenia lub zaopatrywanych z sieci ciepłowniczej lub chłodniczej instaluje się indywidualne liczniki do pomiaru zużycia energii cieplnej lub chłodniczej lub ciepłej wody użytkowej dla każdego modułu budynku.

W przypadku gdy zastosowanie indywidualnych liczników nie jest technicznie wykonalne lub nie jest opłacalne, do pomiarów zużycia energii cieplnej lub chłodniczej w każdym module budynku, w celu pomiaru zużycia ciepła na każdym grzejniku stosowane są indywidualne podzielniki kosztów ciepła, chyba że dane państwo członkowskie wykaże, że montaż takich podzielników kosztów ciepła nie byłby opłacalny. W takich przypadkach można rozważyć alternatywne opłacalne sposoby pomiaru zużycia energii cieplnej. Każde państwo członkowskie jasno określa i publikuje przedmiotowe warunki braku wykonalności technicznej i braku opłacalności.

W budynkach nowego typu, o których mowa w akapicie pierwszym, lub gdy dany budynek jest poddawany gruntownej renowacji zgodnie z dyrektywą 2010/31/UE, zapewnia się zawsze indywidualne liczniki.

3. W przypadku gdy przeważającym rodzajem zabudowy są budynki wielomieszkaniowe i wielofunkcyjne, które zaopatrywane są z systemu ciepłowniczego lub chłodniczego lub które posiadają własne wspólne systemy ogrzewania lub chłodzenia obsługujące takie budynki, państwa członkowskie muszą wprowadzić przejrzyste zasady podziału kosztów zużycia energii cieplnej, chłodniczej i ciepłej wody użytkowej w takich budynkach, aby zapewnić przejrzystość i dokładność rozliczania indywidualnego zużycia, z uwzględnieniem:

- a) ciepłej wody na potrzeby bytowe;
- b) strat energii cieplnej w instalacji w budynku oraz energii cieplnej do celów ogrzewania powierzchni wspólnych (jeżeli klatki schodowe i korytarze są wyposażone w grzejniki);
- c) energii cieplnej do celów ogrzewania mieszkań.

4. Do celów niniejszego artykułu od dnia 1 stycznia 2020 r. zainstalowane liczniki i podzielniki kosztów muszą umożliwiać zdalny odczyt.

Liczniki lub podzielniki kosztów, które już zostały zainstalowane, ale nie posiadają funkcji zdalnego odczytu zostają w nią wyposażone lub zostają zastąpione urządzeniami posiadającymi taką funkcję w terminie do dnia 1 stycznia 2027 r., chyba że dane państwo członkowskie wykaże, że nie jest to opłacalne.”;

7) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

- a) tytuł otrzymuje brzmienie:
„Informacje o rozliczeniach gazu”;
- b) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy odbiorcy końcowi nie mają inteligentnych liczników, o których mowa w dyrektywie 2009/73/WE, państwa członkowskie zapewniają, w terminie do dnia 31 grudnia 2014 r., aby informacje o rozliczeniach były dokładne oraz oparte na rzeczywistym zużyciu, zgodnie z pkt 1.1 załącznika VII, w odniesieniu do gazu, w przypadku gdy jest to technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione.”;

- c) w ust. 2 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie: „

„Liczniki zamontowane zgodnie z dyrektywą 2009/73/WE muszą podawać dokładne informacje o rozliczeniach oparte na rzeczywistym zużyciu. Państwa członkowskie zapewniają, aby odbiorcy końcowi mieli możliwość łatwego dostępu do uzupełniających informacji dotyczących zużycia w przeszłości pozwalających na szczegółową samokontrolę.”;

8) dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Artykuł 10a

Rozliczenia i informacje o zużyciu w zakresie ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby rozliczenia i informacje o zużyciu były dokładne oraz oparte na rzeczywistym zużyciu, zgodnie z pkt 1 i 2 załącznika VIIa, w odniesieniu do wszystkich użytkowników końcowych, którym zainstalowano liczniki lub podzielniki kosztów.

Obowiązek ten, z wyjątkiem przypadków zużycia opomiarowanego podlicznikami zgodnie z art. 9a ust. 2, można wypełnić przez wprowadzenie systemu samodzielnego dokonywania odczytów przez odbiorcę końcowego, który przekazuje odczyty swojego licznika dostawcy energii. Jedynie w przypadkach gdy odbiorca końcowy nie poda odczytu licznika za dany okres rozliczeniowy, rozliczanie jest oparte na zużyciu szacunkowym lub na stawce ryczałtowej.

2. Państwa członkowskie:

- a) wprowadzają wymóg, aby – w przypadku gdy dostępne są informacje na temat rozliczeń za energię i zużycia przez użytkowników końcowych w przeszłości – były one udostępniane dostawcy usług energetycznych wskazanemu przez użytkownika końcowego;
- b) zapewniają, aby odbiorcom końcowym zaoferowano opcję elektronicznej formy informacji o rozliczeniach i rachunków oraz aby odbiorcy końcowi otrzymywali, na żądanie, jasne i zrozumiałe wyjaśnienie, w jaki sposób sporządzono ich rachunek, szczególnie w przypadkach, gdy rachunki nie są oparte na rzeczywistym zużyciu;
- c) zapewniają udzielanie odpowiednich informacji wraz z rachunkiem na podstawie rzeczywistego zużycia dla wszystkich użytkowników końcowych zgodnie z pkt 3 załącznika VII;
- d) mogą postanowić, że na życzenie odbiorcy końcowego przekazywanie informacji o rozliczeniach nie jest uznawane za wezwanie do zapłaty. W takich przypadkach państwa członkowskie zapewniają elastyczne formy dokonywania płatności.”;

9) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

- a) tytuł otrzymuje brzmienie:
„Koszt dostępu do informacji o opomiarowaniu i rozliczeniach gazu”;
- b) skreśla się ust. 2;

10) dodaje się art. 11 a w brzmieniu:

„Artykuł 11 a

Koszt dostępu do informacji o opomiarowaniu i rozliczeniach w zakresie ogrzewania i chłodzenia

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby odbiorcy końcowi otrzymywali wszystkie rachunki i informacje o rozliczeniach za zużycie energii nieodpłatnie oraz aby odbiorcy końcowi mieli również odpowiedni i bezpłatny dostęp do swoich danych dotyczących zużycia.

2. Niezależnie od przepisu ust. 1, podział kosztów informacji o rozliczeniach indywidualnego zużycia energii cieplnej, chłodniczej i ciepłej wody użytkowej dostarczanej w budynkach wielomieszkaniowych zgodnie z art. 9a ust. 2 dokonywany jest nieodpłatnie. Kosztami zlecenia tego zadania stronie trzeciej, takiej jak dostawca usług lub lokalny dostawca energii, obejmującego opomiarowanie, przydział i rozliczanie rzeczywistego indywidualnego zużycia w takich budynkach, można obciążyć użytkowników końcowych w zakresie, w jakim wysokość tych kosztów jest uzasadniona.”;

11) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 5 wprowadza się następujące zmiany:

(i) skreśla się akapit pierwszy i drugi;

(ii) akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Operatorzy systemów przesyłowych i operatorzy systemów dystrybucyjnych muszą spełnić wymogi ustanowione w załączniku XII”;

b) skreśla się ust. 8;

12) w art. 23 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 22, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 4 grudnia 2017 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.”;

13) w art. 24 dodaje się ust. 12 w następującym brzmieniu:

„12. Komisja przeprowadza ocenę niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 28 lutego 2024 r. i przedstawia sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. W stosownych przypadkach sprawozdaniu temu towarzyszą wnioski dotyczące dodatkowych środków.”;

14) załączniki zostają zmienione zgodnie z załącznikiem do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia **XXXX** r. *[Please insert the date 12 months following the date of entry into force]*. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*